

عنوان مقاله:

باپسته‌ها و نبایسته‌های مبنایی در تحقیق فرآیند مرجعیت علمی؛ ناعدالتی و عدالت محوری « با احتجاج آوری سخنان امام علی (ع) »

محل انتشار:

اولین همایش بین المللی مرجعیت علمی در عصر ظهور (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده:

مهدیه بزرگی - کارشناسی ارشد فقه و حقوق خصوصی و پژوهشگر مجموعه فرهنگی امام صادق (ع) مبید، یزد

خلاصه مقاله:

مفهوم مرجعیت، از روزهای اولیه آغاز زیست انسانی، همواره مورد توجه بوده است. انسانها همیشه بر اساس قدرت فیزیکی، توانمندیهای هوشی، تدبیر و فرماندهی و سایر مولفه‌های مرجعیت ساز، دور یک نقطه مرکزی تجمع کرده اند. علم از جمله مولفه‌هایی است که مرجع قرار گرفتن در آن مورد توجه بوده است؛ رسیدن به مرجعیت علمی در حوزه‌های مختلف، یکی از جلوه‌های پیشرفت جوامع بشری است. و یکی از اقداماتی است که در دنیای امروز به عنوان امتیاز برای کشورها به شمار می‌رود. در همین راستا زمینه‌سازی برای تحقق مرجعیت علمی، از مهمترین اهداف راهبردی نظام جمهوری اسلامی و پیش نیاز اصلی شکل گیری و بالندگی تمدن جدید ایرانی اسلامی است. مرجعیت علمی تنها با فعالیت علمی پژوهشی درون نظام علم و فناوری، محقق نمی‌شود، بلکه بایستی سایر پژوهنظامها هم، مرجعیت علمی را درک کنند و به کمک آن بیانند و زیرساختها را برای آن فراهم کنند. یکی از این زیرساخت‌ها، اصل عدالت اجتماعی است. عدالت، از الزامات مبنایی حرکت به سمت مرجعیت علمی است. و به مثابه چارچوب در فرایند مرجعیت علمی قلمداد می‌شود، این پژوهش برآن است مشخصه‌های بیعدالتی اجتماعی که از مهمترین موانع تحقق مرجعیت علمی و نبایسته‌های این فرایند هست را بیان دارد. سپس نقش مبنایی عدالت به عنوان یکی از مهمترین زیرساخت‌های اجتماعی در رسیدن به مرجعیت علمی را تحلیل و بررسی نماید و به این سوال پاسخ دهد که در پروسه‌ی تحقق مرجعیت علمی، شخص عدالت، با چه مکانیزمی اثریخشی خواهد داشت؟ احتجاج آوری کلام امام علی (ع)، هم قرین یافته‌های این پژوهش است؛ رفع موانع از مهمترین اقدامات در پژوهه‌ی رسیدن به مرجعیت علمی است. با اجرای عدالت در جامعه، موانع راه تحقق مرجعیت علمی از میان برداشته خواهد شد و زمینه برای رشد و پیشرفت علمی جامعه و بالتبغ مرجع شدن در حوزه علم و دانش را به همراه خواهد داشت؛ ناداری، دارندگی‌های افراطی، نابرابری اجتماعی، استبداد سالاری، القای احساسات بی ارزشی از مهمترین مشخصه‌های بیعدالتی در جامعه هستند که نقش بسزایی در ناکامی و عدم تحقق تعالی و مرجعیت علمی جامعه دارند. گونه‌های اجرای عدالت، در سه حوزه‌ی توزیعی، گزینشی و روانی برای ریشه کنی ظلم و بیعدالتی‌ها مدنظر این پژوهش است. با توجه به ماهیت نظری پژوهش و مطابق با روال معمول در مطالعات نظری، رویکرد این پژوهش تحلیلی و تفسیری است.

کلمات کلیدی:

عدالت، مرجعیت علمی، امام علی (ع)، ناعدالتی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1984162>

